

Diefstalpreventie in het wegvervoer

VERBOND VAN VERZEKERAARS

Inhoud

Inleiding	2
Diefstalpreventie voorafgaand aan het transport	3
Werving en selectie	3
Vertrouwelijkheid	3
Duidelijke afspraken	3
Instructie chauffeur en mogelijk andere personen die nodig zijn bij het vervoer	3
Planning en vermijden van onnodig overstaan	4
Parkeerplaatsen	4
Beveiliging	4
Diefstalpreventie tijdens het transport	8
Bereikbaarheid	8
Documenten	8
Achterlaten	8
Tijdstip van lossing	8
Lifters	8
Afsluiten	9
Te nemen maatregelen bij diefstal	9
Contact opnemen	10
De lading wordt teruggevonden	11
Tot slot	11
Checklist voor de chauffeur	13

Inleiding

Diefstal van vrachtwagens en ladingen kan voor transportondernemers en ladingbelanghebbenden veel schade opleveren. Naast het verliezen van de vrachtwagen/combinatie en/of lading zelf, is ook de administratieve afhandeling vaak een grote belasting, zeker als de diefstal in het buitenland plaatsvindt.

Uit cijfers van het Verbond van Verzekeraars uit 2002 blijkt dat bij 90 procent van de gemelde ladingdiefstallen het transportmaterieel niet was beveiligd. Daarom zijn goede beveiligingsmaatregelen van groot belang, niet alleen op het gebied van beveiligingstechniek, maar ook op het organisatorische vlak. Het consequent toepassen van een aantal vuistregels door de chauffeurs kan vaak veel ellende voorkomen.

In deze brochure vindt u een overzicht van maatregelen voor preventie van diefstal van vrachtwagens/combinaties en/of ladingen. De brochure is voor het laatst uitgegeven in 1999, maar was onder meer aan vervanging toe omdat de eisen die verzekeraars stellen aan de beveiliging bij goederenvervoer per 2003 zijn gewijzigd. In deze brochure, die u als hulpmiddel kunt gebruiken bij het opstellen van uw eigen preventieplan, leest u meer over deze wijzigingen en over de maatregelen die u kunt treffen voor een veilig vervoer. Daarbij is een onderscheid gemaakt in preventiemaatregelen die u voorafgaand aan het transport kunt nemen, preventiemaatregelen die u tijdens het transport kunt nemen en maatregelen die u kunt nemen als er toch diefstal heeft plaatsgevonden.

Het is van groot belang dat alle afdelingen van uw organisatie op de hoogte zijn van de beveiligingsmaatregelen; voor een succesvolle preventie is niet alleen de chauffeur immers verantwoordelijk, maar ook alle andere betrokkenen (zoals ondervoerders) die een rol spelen bij het goederenvervoer.

Verzekeraars doen steeds meer aan preventie om diefstal van vrachtwagens/combinaties en/of lading te voorkomen. Deze brochure is hiervan een voorbeeld. Verzekeraars stellen daarnaast eisen aan beveiliging en melden diefstallen van lading direct door aan de politie om opsporing van lading en daders te versnellen.

Diefstalpreventie voorafgaand aan het transport

Werving en selectie

Diefstalpreventie begint bij de werving en selectie van chauffeurs en andere personeelsleden die met het vervoer te maken hebben. Juist als er een lading van aanzienlijke waarde moet worden vervoerd, is het belangrijk dat u zeker weet dat u personeel in dienst heeft dat kan omgaan met waardevolle lading én vertrouwelijke gegevens. Het is daarom raadzaam om zorgvuldig te werk te gaan bij het aannemen van personeel. Verzamel zoveel mogelijk gegevens over uw nieuwe werknemer: vraag bijvoorbeeld ook om inlichtingen bij voormalige werkgevers.

Vertrouwelijkheid

Natuurlijk moeten opdrachten vertrouwelijk worden behandeld. Zorg er daarom voor dat alle documenten goed worden opgeborgen. De chauffeur behoort op geen enkele wijze gegevens over de aard van de lading aan derden te verstrekken, tenzij hij hierom officieel wordt gevraagd.

Duidelijke afspraken

Maak bij het vervoer van kostbare en/of diefstalgevoelige lading duidelijke afspraken met uw opdrachtgever. Het kan onder meer gaan om het samenstellen van een ritprogramma, eventueel in konvooi rijden, het inzetten van een bijrijder in risicogevoelige gebieden en bij risicogevoelige lading, het tijdstip van laden en lossen of het waar en wanneer laten overstaan van de vrachtwagen/combinatie en/of lading.

Ook uw verzekeraar kan eisen stellen met betrekking tot diefstalpreventie. Lees daarom goed de polisvoorwaarden door en neem bij onduidelijkheden contact op met uw verzekeraar, zodat u goed weet wat u te wachten staat.

Instructie chauffeur en mogelijk andere personen die nodig zijn bij het vervoer

Voor een veilig transport is het van belang dat de chauffeur (maar ook alle overige personen die nodig zijn bij het uitvoeren van het transport, zoals ondervoerders en eigen rijders) duidelijke instructies krijgt over de handelwijze gedurende het hele transport. Denk bijvoorbeeld aan instructies bij het laden/lossen, overstaan en tanken. Daarnaast is het ook van belang dat informatie wordt gegeven over veilige stallingsmogelijkheden op douaneterreinen,

terreinen van expediteurs en buitenlandse agenten of andere adressen. Zorg bovendien dat de chauffeur weet wat hij moet doen in geval van diefstal van de vrachtwagen/combinatie en/of de lading.

Hieronder volgen enkele algemene voorbeeldinstructies die u kunt meegeven (zie voor een volledig overzicht ook de ‘Checklist voor de chauffeur’, achterin in deze brochure):

- blijf aanwezig bij het laden en controleer of de op de vrachtbrief omschreven lading ook daadwerkelijk wordt geladen;
- maak zoveel mogelijk gebruik van grote wegen: in ieder geval wegen waar regelmatig verkeer aanwezig is. Vermijd stille landweggetjes;
- parkeer nooit op afgelegen plaatsen;
- zorg ervoor dat bij het verlaten van de vrachtwagen/combinatie – ook al is het maar voor even – het beveiligingssysteem wordt ingeschakeld;
- let erop dat papieren altijd goed zijn opgeborgen, bijvoorbeeld in een autokluis. Neem ze mee bij het verlaten van de vrachtwagen/combinatie;
- wees altijd bedacht op een overvalsituatie en probeer in zo’n geval niet in paniek te raken.

4

Planning en vermijden van onnodig overstaan

Een vrachtwagen met lading die ’s nachts of in het weekend ergens moet overstaan, vormt een gemakkelijke prooi voor diefstal. Probeer de rit daarom zo te plannen dat vrachtauto’s met lading zo min mogelijk moeten overstaan. Als de vrachtwagen toch in de namiddag of voor het weekeinde moet worden geladen, dan kan deze het beste in een afgesloten, beveiligde ruimte worden gestald.

Parkeerplaatsen

Het zorgvuldig plannen van de route is misschien wel een van de belangrijkste aspecten van een veilige rit. Bij het plannen van de route moet onder meer rekening worden gehouden met veilige parkeerplaatsen. Verschillende instanties publiceren lijsten van bewaakte parkeerterreinen en stallingen. Houd er echter wel rekening mee dat de lijsten slechts een hulpmiddel zijn; eigen onderzoek naar de veiligheid van de parkeerplaatsen blijft noodzakelijk.

Beveiliging

Bij het voorkomen van diefstal mogen goedgekeurde mechanische en elektronische beveiligingen niet ontbreken. Zorg daarom dat zowel de vrachtwagen

als de aanhanger of oplegger hiervan zijn voorzien, ook omdat dit van belang is voor de verzekering. Verzekeraars stellen namelijk een aantal eisen aan goederenvervoer. Hieronder vindt u een overzicht van de voorwaarden die verzekeraars hanteren in een speciale clausule bij 'Diefstal van ladingen in het beroepsgoederenverkeer'. Let op: per 1 januari 2003 is een aantal beveiligings-eisen gewijzigd/aangescherpt, dus lees onderstaand overzicht goed door.

- *Eigen risico*

Als uw vrachtwagen/combinatie en/of lading wordt gestolen, is een extra eigen risico op basis van de eerdergenoemde clausule van toepassing. Onder bepaalde voorwaarden keert de verzekeraar bij schade als gevolg van diefstal wel volledig uit. Dit geldt als:

1. de vrachtwagen en/of aanhanger/oplegger is/zijn voorzien van een door verzekeraars geaccepteerd en een door de Stichting Certificering Motorrijtuigbeveiliging (SCM) of een soortgelijke instantie goedgekeurd beveiligingssysteem. Een overzicht van de door de SCM goedgekeurde producten en hun mogelijke toepassingen vindt u op www.scm.nl;
2. dit systeem jaarlijks wordt gecontroleerd en goedgekeurd;
3. de verzekerde kan aantonen dat dit systeem ten tijde van de diefstal was ingeschakeld;
4. de verzekerde en/of ondergeschikten en/of personen van wiens hulp hij bij de uitvoering van de overeenkomst gebruikmaakt (zoals bijvoorbeeld de ondervoerder), alle mogelijke maatregelen heeft genomen (die een zorgvuldig vervoerder voorhanden heeft) om het risico van diefstal, verduistering of vermissing te voorkomen.

5

Om niet voor verrassingen te komen staan, is het raadzaam om nog eens goed de polisvoorwaarden van uw verzekeraar door te nemen. Informeer daarnaast hoe de andere betrokkenen bij het transport (zoals de ondervoerders) zijn verzekerd.

- *Indeling beveiligingsklassen*

Verzekeraars hanteren bij de risicobeoordeling een aantal beveiligingsklassen (BV's), die door de SCM zijn goedgekeurd. Per 1 januari 2003 zijn de bestaande klassen BV0 tot en met BV3 vervangen door de nieuwe klassen B1 tot en met B3. In de tabel op pagina 6 wordt aangegeven welke voorschriften voor de nieuwe klassen gelden.

<i>Oude beveiligingsklassen:</i>	<i>Omvat:</i>
BV0	blokking van de brandstoftoevoer door middel van een sabotagebestendige klep
BV1	detectie, alarmering en onderbreking van het circuit of van het circuit van de startmotor
BV2	detectie, alarmering, onderbreking van het circuit of van het circuit van de startmotor en een blokking van de brandstoftoevoer met een elektrische klep
BV3	detectie, alarmering, onderbreking van het elektrische circuit of van het circuit van de startmotor, een blokking van de brandstoftoevoer met een sabotagebestendige klep en een eigen noodstroomvoorziening

<i>Nieuwe beveiligingsklassen:</i>	<i>Omvat:</i>
B1	5 min. sabotagebestendige blokking op de motor en startmotor (automatisch ingeschakeld)
B2	B1 + volledig alarm (omtrek + sirene + kanteldetectie)
B3	15 min. sabotagebestendige blokking op de motor én startmotor (automatisch ingeschakeld) en volledig alarm (omtrek + sirene + kanteldetectie)

6

De oude beveiligingsklassen vallen onder de volgende nieuwe beveiligingsklassen:

- BV0 wordt B1;
- BV1 en BV2 bestaan niet meer. Zij kunnen eventueel na herkeuring als B2 worden ingeschaald. Het initiatief hiervoor ligt bij de fabrikant;
- BV3 wordt B2.

In verband met de herziening van de beveiligingsklassen geldt een overgangstermijn, waarbij de nieuwe voorschriften met de klassenindeling B1, B2 en B3 per 1 januari 2003 van start zijn gegaan. Systemen die over een goedkeuring beschikken van BV0 tot en met BV3 behouden de goedkeuring tot uiterlijk 1 juli 2004. Tot die datum kunnen de producenten hun systemen (aanvullend) laten keuren bij het testhuis.

Het bestaande wagenpark, dat voor 1 januari 2003 is voorzien van certificaten van de oude klassenindeling BV0 tot en met BV3, heeft de mogelijkheid om de beveiliging om te laten bouwen, of de huidige beveiliging te handhaven. In het laatste geval geldt wel de voorwaarde dat deze systemen jaarlijks worden herkeurd.

Het is daarom verstandig om voor het bestaande wagenpark contact op te nemen met uw verzekeraar(s) om een oplossing te vinden.

Belangrijk om te weten is tot slot dat als u zich niet houdt aan de jaarlijkse controle en goedkeuring van het systeem, het eigen risico en het gemaximeerde uitkeringsbedrag van toepassing zijn, ook al is de vrachtauto beveiligd. Zorg daarom dat de beveiligingssystemen jaarlijks worden goedgekeurd.

- *Risico-indeling*

Afhankelijk van het type lading, zal uw verzekeraar een bepaalde beveiliging eisen. Het Verbond van Verzekeraars heeft hiervoor een indeling ontwikkeld die hieronder wordt toegelicht. De risico-indeling is aangepast aan de nieuwe beveiliging. Informeer voor het bestaande wagenpark bij uw verzekeraar welke risico-indeling wordt gebruikt.

<i>Risico-indeling:</i>	<i>Voorgeschreven beveiligingsklasse:</i>
Categorie I - laagwaardige bouwmaterialen - niet-gekoelde agrarische producten - papier - vee - ijzerschroot - zand en grind	Standaardbeveiliging (deur-, contact-, stuurslot)
Categorie II - gekoelde agrarische producten - hoogwaardige bouwmaterialen - levensmiddelen, frisdranken - meubelen - tankvervoer	B1 (BV0 of BV1)
Categorie III - chemische producten - vis- en vleesproducten - bier	B2 (*) (BV2 of BV3)
Categorie IV - confectie - elektronica - softwaredragers - non-ferro metalen - alcoholische dranken m.u.v. bier - tabakswaaren - geneesmiddelen - parfums, cosmetica	B3 (*) (mogelijk BV3)

* De geïnstalleerde beveiliging dient automatisch te worden ingeschakeld, onafhankelijk van de activiteiten van de chauffeur.

Diefstalpreventie tijdens het transport

Bereikbaarheid

Mocht er tijdens de rit iets onvoorziens gebeuren, dan is het belangrijk dat de chauffeur te allen tijde contact kan opnemen met zijn bedrijf. Zorg daarom dat het bedrijf altijd telefonisch bereikbaar is, zodat tijdig kan worden overlegd.

Documenten

De chauffeur moet persoonlijke documenten (paspoort en dergelijke) en bedrijfsdocumenten (bijvoorbeeld douanedocumenten en de vrachtbrief) altijd bij zich houden. Hij mag ze nooit in de cabine achterlaten.

Achterlaten

Let er op dat het beveiligingssysteem is ingeschakeld en zorg dat een vrachtauto nooit onbeveiligd wordt achtergelaten, zeker niet op een afgelegen plaats. Ook bij een korte stop moet het voertuig zoveel mogelijk in het zicht worden neergezet. Het is bovendien raadzaam dat de chauffeur tijdens de stop regelmatig controleert of het voertuig nog steeds op zijn plek staat.

Het voertuig moet bij voorkeur zo worden geparkeerd, dat direct weggrijden of het snel wegnemen van de lading niet mogelijk is.

8

Tijdstip van lossing

Bij de planning van de rit is het belangrijk dat het moment van aankomst zoveel mogelijk samenvalt met het tijdstip waarop de lading kan worden gelost. Besluit zo nodig tot het overstaan op een 'veilige' plaats totdat de chauffeur kan doorrijden om op de afgesproken tijd de lading te lossen. Mocht het gebeuren dat de chauffeur bij aankomst op de plaats van lossing te horen krijgt dat hij de lading elders moet lossen dan op de afgesproken plaats, zorg dan dat hij altijd contact opneemt met de thuisbasis om te controleren of dit klopt. De transportondernemer moet vervolgens per fax vragen om een bevestiging van de opdrachtgever over de wijziging van het losadres. Dit geldt ook voor situaties waarbij een andere persoon de chauffeur opwacht dan van tevoren is afgesproken.

Lifters

Het meenemen van lifters of andere onbekenden wordt nadrukkelijk afgeraden.

Afsluiten

Het komt voor dat chauffeurs tijdens de reis de cabine niet afsluiten om openbreken, met de nodige extra schade, te voorkomen. Beter is om dit wel te doen, want als er wordt ingebroken, is de schade voor u vaak extra hoog; uw verzekeringsmaatschappij kan u in zo'n geval namelijk confronteren met sancties, zoals een extra hoog eigen risico (waarover eerder al werd gesproken). Zorg daarom dat de cabine altijd goed afsluitbaar is en bij afwezigheid van de chauffeur – hoe kort ook – wordt afgesloten en beveiligd. De contactsleutels moeten vanzelfsprekend door de chauffeur worden meegenomen.

9

Te nemen maatregelen bij diefstal

De methoden van criminelen om een buit te veroveren, worden steeds grimmiger. Eén van de ernstigste methoden is de overval, meestal onder bedreiging met wapens. Verzet wordt in zo'n situatie afgeraden. De chauffeur kan het beste de aanwijzingen van de overvallers opvolgen. Probeer wel altijd het signalement van de overvallers en andere bijzonderheden te onthouden. Zulke bijzonderheden kunnen voor de politie een goed hulpmiddel zijn bij het opsporen van de dader.

Als de vrachtwagen/combinatie en/of lading – ondanks alle voorzorgsmaatregelen – is verdwenen, moet de chauffeur na een snel onderzoek ter plaatse direct contact opnemen met de politie. Hij moet aan de politie gegevens verstrekken om de gestolen lading op te kunnen sporen.

Voor het opmaken van een proces-verbaal moet de chauffeur in ieder geval de volgende gegevens overleggen:

- naam chauffeur;
- paspoortnummer;
- merk en type bedrijfsvoertuig;
- kenteken;
- ladinggegevens;
- plaats en tijdstip van de diefstal;
- eventuele andere vermiste lading;
- toegepaste beveiligingen;
- bedrijfsgegevens;
- gegevens verzekeraar/makelaar/assurantietussenpersoon (zo mogelijk van de vervoersaansprakelijkheids-, goederen- en motorrijtuigverzekering).

Contact opnemen

Bij diefstal in het buitenland moeten de gegevens ook zo snel mogelijk worden doorgegeven aan de Nederlandse ambassade of een Nederlands consulaat in het desbetreffende land. Uiteraard moet de chauffeur ook zo snel mogelijk contact met het bedrijf opnemen en doorgeven waar en onder welk telefoonnummer hij bereikbaar is. Het bedrijf kan de diefstal dan direct bij de verzekeraar/makelaar/assurantietussenpersoon en eventueel bij de werkgeversorganisatie melden.

Neem bij diefstal ook direct contact op met de organisatie Transport en Logistiek Nederland (TLN). Deze organisatie heeft een faxservice opgezet, waardoor binnen enige uren zo'n 3.500 vervoerders van de diefstal op de hoogte zijn. In de loop van 2003 wordt deze service omgezet in een e-mail-service, met de optie om het bericht via de planner aan chauffeurs door te geven in een sms-bericht. Zij kunnen vervolgens uitkijken naar de vermiste lading en/of vrachtwagen/combinatie. TLN is te bereiken onder telefoonnummer 0900-8564636 (10 eurocent per minuut) of op www.tln.nl. Koninklijk Nederlands Vervoer heeft al een sms-service. Deze is bedoeld voor haar leden en is bereikbaar via telefoonnummer 070-3751751 of per e-mail: postbus@knv.nl.

De lading wordt teruggevonden

Bij het terugvinden van lading en/of vrachtwagen/combinatie is het – na melding bij verzekeraar en politie – van belang het volgende vast te leggen:

- plaats en omstandigheden waaronder het voertuig is aangetroffen;
- beschadigingen aan cabine en/of laadruimte;
- vermissing van lading of inhoud cabine;
- kilometerstand en/of tachograaf;
- nog aanwezige lading of restanten hiervan, specifieke omstandigheden aan of in het bedrijfsvoertuig;
- laat, indien mogelijk, ook foto's van de teruggevonden lading en/of de vrachtauto maken.

Tot slot

De informatie in deze brochure is voor een deel bestemd voor uw chauffeurs. Stel ze daarvan tijdig en voldoende op de hoogte. Neem zoveel mogelijk relevante informatie op in een chauffeurshandboek of, als u dat niet heeft, geef uw chauffeurs dan deze folder mee.

Voor vragen en het bestellen van deze uitgave kunt u terecht bij uw verzekeraar of assurantietussenpersoon. Aan deze brochure kunnen geen rechten worden ontleend.

- © Uitgave van het Verbond van Verzekeraars
in samenwerking met Stichting Certificering Motorrijtuigbeveiliging (SCM).
Deze folder is mede totstandgekomen in overleg met Transport en
Logistiek Nederland (TLN), Ondernemersorganisatie voor Logistiek en
Transport (EVO) en Koninklijk Nederlands Vervoer (KNV).

Postbus 93450, 2509 AL Den Haag

Vormgeving: Artmark BNO, Rijswijk

Druk: CadForm B.V., Breukelen

TR.03.09.5.C

Diefstalpreventie in het wegvervoer

Checklist voor de chauffeur

Diefstal voorkomen?

- Geef geen gegevens aan onbekenden over aard, waarde of bestemming van de lading
- Maak zoveel mogelijk gebruik van grote wegen
- Neem geen lifters mee
- Berg documenten tijdens het rijden op in een kluis
- Zet de wagen bij een korte stop zoveel mogelijk in het zicht
- Vermijd onnodig onbeveiligd overstaan van de voertuigcombinatie in het weekend
- Parkeer zo dat direct wegrijden of het snel wegnemen van de lading niet mogelijk is
- Parkeer nooit op afgelegen plaatsen
- Schakel bij het verlaten van de wagen het beveiligingssysteem in en sluit de cabine altijd af
- Neem bij het verlaten van de wagen de contactsleutels en documenten mee
- Blijf aanwezig bij het laden en controleer of de op de vrachtbrief omschreven lading ook daadwerkelijk wordt geladen
- Los de lading zo snel mogelijk na aankomst

Wat te doen bij diefstal of overval?

- Blijf kalm
- Let op het signalement van de overvallers, het kenteken van hun voertuig en andere bijzonderheden
- Waarschuw direct de politie en verstrek hen de benodigde gegevens
- Controleer wat er uit de wagen is gestolen, wis daarbij geen sporen uit!
- Neem contact op met uw werkgever of opdrachtgever en in het buitenland met de Nederlandse ambassade of het consulaat